СОСТОЈБА СО ГРИП ВО МАКЕДОНИЈА,
СЕЗОНА 2026/2027
(47 недела, до 22.11.2026)

НЕДЕЛНИ ПОДАТОЦИ

Епидемиолошки надзор

Во текот на **47-мата недела од 2026 година** (16-22.11.2026), во Македонија, пријавени се 188 случаи (I=10,2/100.000 жители) на групни пријави за заболени од грип/ заболувања слични на грип. Се забележува зголемување од 22,1% во однос на претходната 46-та недела (n=154).

За споредба, во 47-мата недела од минатата сезона, регистрирано беше 91 заболено лице, што претставува двојно зголемување, а во однос на моделот за последните 16 сезони (n=110) се регистрира зголемување од 70,8%.

Заболените лица оваа недела се регистрирани во Скопје – 40, Куманово – 32, Дебар и Радовиш по 17, Тетово – 13, Охрид и Прилеп по 11, Струга –10, Струмица – 8, Битола – 6, Свети Николе - 5, Ресен и Штип по 4, по два случаи во Велес, Кавадарци, Неготино и Македонски Брод и по еден случај во Крива Паланка и Гостивар.

Во однос на возраста, од 15-64 години се регистрирани 113 лица, 29 лица на возраст над 65 години, 28 деца на возраст од 5-14 години и 18 деца од 0-4 години.

Се бележи ниска (сезонска) активност на грипот на национално ниво *(Графикон 1)*.

Графикон 1. *Нивоа на интензитет и неделна дистрибуција на заболените од грип/заболувања слични на грип според очекувана епидемиска крива 2011-2026, сезона 2025/2026 и сезона 2026/2027*

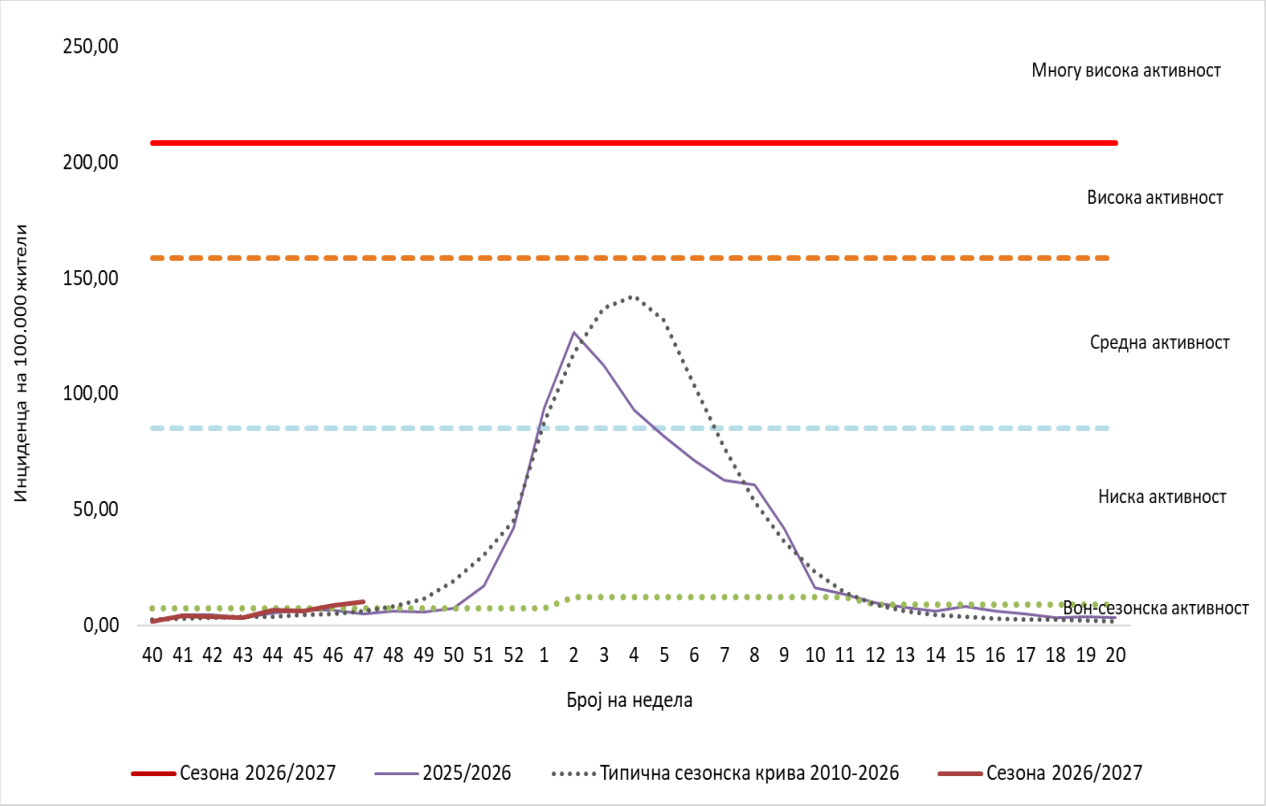

Вирусолошки надзор

Во текот на 47-ма извештајна недела, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ, пристигна 71 материјал од рутинскиот и САРИ надзор за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV, и/или на респираторен панел.

Од вкупно тестираните материјали, детектирани се 17 позитивни примероци за грип од кои 13 се Influenza A – несубтипизирани, а 4 se Influenza A(H1)pdm09.
Од вкупно тестираните материјали добиени се 6 позитивни резултати за SARS-CoV-2.
Во оваа извештајна недела нема лабораториски позитивни материјали за RSV.

КУМУЛАТИВНИ ПОДАТОЦИ

Епидемиолошки надзор

Во сезоната 2026/2027 вкупниот број на случаи на грип/заболувања слични на грип изнесува **797(I=43,4/100.000)**.

Во споредба со истиот период од минатата сезона (n=662), бројот на пријавени случаи е за 20,4% повеќе, а во однос на моделот од последните 16 сезони (n=576) се регистрира зголемување од 38,4%.

Кумулативно, заболените се пријавени од 21 ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица (n=211) се регистрира во Тетово а највисока кумулативна инциденца (163,9/100.000) се регистрира на територијата на Радовиш.

Во однос на дистрибуцијата на заболените по возрасни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрасната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 551 случај (69,1%).

Вирусолошки надзор

Во досегашниот тек на сезоната 2026/27, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ, пристигнаа 330 материјали од рутинскиот и САРИ надзор за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV, и/или на респираторен панел.

Од вкупно тестираните материјали, детектирани се 39 позитивни примероци на грип – 30 случаи на Influenza A – несубтипизиран и 8 Influenza A(H1)pdm09 и 1 Influenza A(H3).
Регистрирани се 17 позитивни резултати за SARS-CoV-2.

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Во текот на 47-ма извештајна недела се бележи ниска (сезонска) активност на грипот на национално ниво. Се бележи зголемување на бројот на случаи во однос на претходната недела и во однос на истиот период од минатата сезона и очекуваната епидемиска крива.
Позитивноста од вирусолошкиот надзор е над 10% во три од осум недели од надзорот.
Согласно добиените податоци, активноста на вирусот на грип има регионална распространетост.

ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА

*Извор: https://sezonskigrip.mk/

Општите мерки за заштита од грип се насочени кон сите акутни респираторни заболувања и може да се од голема корист, особено ако се применуваат во текот на целиот зимски период:

- Да се избегнува собирање и престој во простории каде престојуваат повеќе луѓе, особено да се избегнува близок контакт со луѓе кои се болни или сомнителни – кашлаат, киваат, имаат покачена телесна температура.
- Често да се мијат рацете со вода и сапун или дезинфекционо средство.
- Да се загреваат просториите за престој и често да се проветруваат.
- Препорачливо е топло, слоевито облекување, топли бањи.
- Да се пијат топли напитоци, овошни цедени сокови, вода со лимон.
- Да се земаат свежи продукти богати со витамини и минерали, најдобро овошје и зеленчук кои му се неопходни на организмот. Особено се пожелни продукти богати со витамин Ц (цитрони, лимони, портокали). Доколку не се располага секогаш со свежи прехрамбени продукти, може да се користат и мултивитамински напитоци и препарати.
- Практикување здрав начин на живот и навики, вклучително добар сон и одмор, здрава храна, одржувајте физичка и психичка активност, намалете го стресот.

Силниот имунитет ќе ви помогне да останете здрави или полесно да се справите со грипот и заболувањата слични на грип. Сепак, дури и да сте совршено здрави и да имате силен имунитет, може да заболите од грип или заболување слично на грип.

Што доколку се разболите од грип?

Следете ги следните препораки:

- Останете дома, не одете на работа, во училиште или на места со многу луѓе.
- Одморајте се и земајте многу течности и лесна храна.
- Избегнувајте блиски контакти со лицата со кои живеете, не примајте посети додека сте болни.
- Покријте го носот и устата со шамивче при кашлање и кивање. По употреба, фрлете ги во корпа за отпадоци.
- Носете заштитна маска кога контактирате со своите блиски во домот, кога кашлате и кивате.
- Практикувајте често и темелно миење на раце со топла вода и сапун.
- Користете влажни марамчиња кои содржат алкохол или средство за дезинфекција на рацете.
- Избегнувајте допирање на очите, носот и устата со раце.
- Често проветрувајте ја просторијата каде престојувате додека сте болни.
- Одржувајте ја чиста вашата околина – предмети, површини со средства за хигиена на домот.
- Ако сте над 65 години, имате хронични заболувања, или доколку симптомите на болеста се влошуваат или траат повеќе денови – побарајте лекарска помош.

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО): Постарите лица (над 65 години), Деца на возраст од 6-59 месеци, Лица постари од 6 месеци со хронични болести, Бремени жени и Здравствени работници.
Вакцинацијата во Македонија започна на 21.10.2026 година и се спроведува во Центрите за јавно здравје (ЦЈЗ) со нивните Подрачни единици (ПЕ) и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници од Скопје се спроведува во Институтот за јавно здравје. Закажувањето за бесплатните вакцини се одвива преку веб страната www.vakcinacija.mk.

Според податоците од Управата за електронско здравство, заклучно со затворањето на овој извештај, **вакцинирани се вкупно 33.594 лица од ризичните категории на населението со бесплатни вакцини.**

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: https://erviss.org/

Стапките на заболувања слични на грип (ILI) и/или акутни респираторни инфекции (ARI) се зголемени над основното ниво во 15 од 31 земја и област во Европскиот регион на СЗО кои оваа недела доставија податоци.

- Процентот на позитивни тестови за грип во примарната здравствена заштита надминува 10% веќе повеќе од две последователни недели, што го означува почетокот на сезонската епидемија на регионално ниво. Регистрирани се случаи во сите возрасни групи, главно предизвикани од вирусот на грип тип А. Меѓу оние кај кои е одреден подтипот, најголем дел се A(H1)pdm09.
- Индикаторите за SARS-CoV-2 остануваат покачени и стабилни, како во примарната, така и во секундарната здравствена заштита. Зголемувањето на процентот на позитивни тестови во примарната здравствена заштита минатата недела се должи на состојбата во 6 земји. Возрасните лица на возраст од 65 години и постари го сочинуваат најголемиот дел од хоспитализираните случаи.
- Регионалните индикатори за RSV останаа на нивоа карактеристични за периодот помеѓу сезоните.

Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје